

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/biogramy/16212,Helski-Stanislaw.html>
2021-06-20, 21:37

Helski Stanisław

Stanisław Helski, ur. 29 IX 1929 w Tereszpolu (pow. biłgorajski), zm. 23 VII 2004 w Ząbkowicach Śl. Absolwent Technikum Mechanicznego nr 2 we Wrocławiu (1957), student prawa na Uniwersytecie Wrocławskim (1964-1968).

1943-1944 żołnierz BCh, w 1944 więzień KL Lublin (Majdanek). Do 1948 referent w spółdzielni w Osuchach (pow. hrubieszowski) oraz bibliotekarz w Tereszpolu; 1948-1951 zasadnicza służba wojskowa; 1951-1956 rolnik w rodzinnym gospodarstwie w Rozdołach (pow. zamojski), równocześnie pracownik w Prezydium MRN w Zamościu, 1956-1972 na stanowiskach administracyjnych, m.in. w Prezydium DRN Wrocław-Fabryczna i Wrocław-Stare Miasto. Od 1972 rolnik i hodowca owiec w Kobyłej Głowie k. Ząbkowic Śl. 1978-1989 członek Wojewódzkiego Związku Hodowców Owiec w Wałbrzychu. 1979-1980 członek wspierający KPN.

W VIII 1980 członek delegacji chłopskiej podczas strajku w Stoczni Gdańskiej im. Lenina; 1 IX 1980 założyciel punktu konsultacyjnego Chłopskiego Komitetu Inicjatywy Społecznej w Ciepłowodach, organizator struktur ChKIS w woj. wałbrzyskim; 21 IX 1980 w Warszawie współzałożyciel Komitetu Założycielskiego NSZZ Rolników, 26 X 1980 uczestnik ogólnopolskiego zjazdu niezależnych rolniczych związków zawodowych w Gdańsku. Współorganizator Chłopskiego Niezależnego ZZ Solidarność Chłopska, od XI 1980 członek Prezydium Krajowej Rady Porozumiewawczej ChNZZ Solidarność Chłopska. 27 I – 10 II 1981 organizator w kościele św. Józefa w Świdnicy głódówki solidarnościowej ze strajkującymi w Ustrzykach Dolnych, 8-9 III 1981 uczestnik zjazdu zjednoczeniowego związku zawodowego rolników indywidualnych w Poznaniu, III-XI 1981 uczestnik spotkań powołanego w Poznaniu Ogólnopolskiego Komitetu Założycielskiego „S” RI, uczestnik spotkań KKK Chłopskich ZZ

Miejsce urodzenia Tereszpol

Data urodzenia 29-09-1929

Miejsce śmierci Ząbkowice Śląskie

Data śmierci 23-07-2004

„S”. Od VIII 1981 członek Rady Porozumiewawczej Solidarności Chłopskiej, od X 1981 KKP NSChZZ „S”. IX 1980 – 1981 autor i drukarz ulotek; w 1981 autor w niezależnym piśmie „Rola”.

1982-1989 autor i drukarz ulotek, 1982-1989 działacz (m.in. z Adamem Konopackim) wojewódzkich i krajowych podziemnych struktur związku zawodowego rolników. 21 VI 1982 aresztowany w trakcie kultywowania własnego i dzierżawionego pola w V 1982 obsianego bez jego zgody decyzją administracyjną, oskarżony o zniszczenie własności społecznej, obrazę urzędnika i zniszczenie dokumentu wagi państwowej. Pobity w areszcie Rejonowej Komendy MO w Dzierżoniowie, podjął głodówkę, 6 VII 1982 Sąd Rejonowy w Ząbkowicach Śląskich uchylił areszt, 7 VII 1982 odwieziony do szpitala we Wrocławiu; następnie 14 VII 1982 areszt przywrócony przez Sąd Wojewódzki w Wałbrzychu; 14-27 IX 1982 formalnie internowany w Ośr. Odosobnienia w Nysie. De facto 14 IX 1982 aresztowany, pobity i do 23 IX 1982 więziony w KW MO w Wałbrzychu, gdzie podjął głodówkę. 23 IX 1982 przewieziony do ZK w Grodkowie, gdzie po badaniach lekarze orzekli, iż stan zdrowia nie pozwalał na internowanie, 27 IX 1982 zwolniony i natychmiast odwieziony do szpitala we Wrocławiu. 8 II 1983 wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Wałbrzychu zobowiązany do zwrotu kosztów zaorania i obsiania pól oraz grzywnę za dokonane zniszczenia, 25 VII 1984 Sąd Wojewódzki w Wałbrzychu umorzył sprawę na mocy amnestii; SN uchylił tę decyzję. Od 1983 na rencie. 1982-1989 współpracownik Solidarności Walczącej (druk, kolportaż „Solidarności Walczącej” i ulotek), 1983-1984 autor w podziemnym piśmie „Gospodarz”, 1983-1989 współpracownik Komitetu Pomocy Więzionym i ich Rodzinom w Wałbrzychu, 1984-1987 współzałożyciel i członek Komitetu Obrony Praw Człowieka we Wrocławiu; 1987-1988 autor w kwartalniku podziemnym „Obecność”. 15 VIII 1986 skierował do Sejmu PRL wnioski o postawienie przed Trybunałem Stanu gen. Wojciecha Jaruzelskiego. 23 XI 1986 współzałożyciel Tymczasowej Krajowej Rady Rolników „S” oraz Konwentu Seniorów Ruchu Ludowego „S”. Od 1988 współorganizator jawnych tymczasowych struktur NSZZ Solidarność Chłopska w woj. wałbrzyskim; IV-V 1988

współtwórca i rzecznik Obywatelskiego Ruchu Chłopskiego i członek Komisji Strajkowo-Protestacyjnej Wojewódzkiego Związku Hodowców Owiec w Wałbrzychu.

23 III 1989 członek KO przy Mieczysławie Tarnowskim w Wałbrzychu. W VI 1989 niezależny kandydat do Senatu. Po 1989 nadal domagał się postawienia gen. W. Jaruzelskiego przed TS, 11 X 1994 we Wrocławiu, podczas promocji książki, uderzył go w twarz kamieniem i tego dnia aresztowany, 19 X 1994 zwolniony za poręczeniem prof. Jerzego Przystawy. Na wniosek prokuratora z 20 X 1994 dwukrotnie kierowany na badania psychiatryczne do Specjalistycznego Zespołu Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej we Wrocławiu, w wyniku zainteresowania sprawą TVP (ekipy programu Sprawa dla reportera), protestu klubu Tradycja i przyszłość przeciwko wykorzystaniu psychiatrii do celów politycznych w Polsce (list protestacyjny z 24 XI 1994 podpisało 33 polskich naukowców) oraz oporu Helskiego 2 XII 1994 prokurator odstąpił od ich wykonania (poddął się jedynie badaniom psychologicznym przeprowadzonym przez biegłych w AŚ we Wrocławiu). 21 VI 1995 wyrokiem Sądu Rejonowego dla Dzielnicy Wrocław-Śródmieście II Wydz. Karny skazany na 2 lata więzienia w zawieszeniu na 3 lata, grzywnę i nawiązkę. S. Helski nie doczekał się sprawiedliwości ani odszkodowania ze strony państwa polskiego za doznane cierpienia i zrujnowane gospodarstwo, a skutki represji administracyjnych z l. 80. odczuwane są do dziś przez jego syna.

6 XI 1980 - 11 VIII 1982 rozpracowywany przez Wydz. IIIA /Wydz. IV KW MO w Wałbrzychu w ramach SOR krypt. Chakis, 11 VIII 1982 - 11 VII 1984 przez Wydz. IV KW MO/WUSW tamże w ramach KE krypt. Szakał, 11 VII 1984 - 15 XII 1989 przez Wydz. IV/VI WUSW w Wałbrzychu w ramach SOR krypt. Folwark.

Łukasz Sołtysik

[Region Dolny Śląsk](#), [Ząbkowice Śląskie](#), [Kobyła Głowa](#),
[Solidarność Chłopska](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)